

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/371/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518205226
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7518205226.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: E. H., F.. XX.XX.XXXX, T. S., Š. X, zastúpeného JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA - ADVOKÁT s.r.o., IČO: 36 861 324, so sídlom v Košiciach, Masarykova 2, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., IČO: 36 863 017, so sídlom v Košiciach, Bočná 10, o určení, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcovi s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.08.2018 domáhal určenia, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX je bezúročná a bez poplatkov, a že žalobca zaplatí žalovanej zostatok istiny 2.715,18 € po 100 € mesačne počas 27 mesiacov vždy k 25. dňu v danom mesiaci. Posledná splátka bude zaplatená vo výške 115,18 € k 25. dňu v danom mesiaci.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 02.08.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Mal za to, že zmluva nebola individuálne dojednaná, keďže bola vopred pripravená v neprospech spotrebiteľa, ktorý nemohol ovplyvniť zmluvné dojednania a musel podpísať celý obsah zmluvy jedným podpisom. Všeobecné obchodné podmienky žalobca nečítal, pretože mu neboli poskytnuté k prečítaniu. V čase podpisu zmluvy žalobca ako priemerný spotrebiteľ nepoznal, čo sú to neprijateľné zmluvné podmienky a nevedel, že také niečo môže v zmluvách existovať. Zmluvu podpísal, lebo žalovanej veril, keďže má u nej už niekoľko rokov založený osobný účet. Mal za to, že mu boli zatajené neprijateľné zmluvné podmienky, zmluva je preto v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z. a Obč. zák. Uviedol ďalej, že zmluva obsahovala aj neprijateľné zmluvné podmienky, a to v čl. I bode 7 - jednostranná zmena zmluvných podmienok v rozpore s § 53 Obč. zák., čl. I bod 10, 12 rozhodcovská doložka ustálená len odkazom - rozpor s § 53 ods. 4 písm. r/ Obč. zák., čl. II bod 1 poplatok za upomienku 25 € - neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k/ Obč. zák., čl. III. bod 7 - zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa ust. § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka - zmluvné dojednanie v rozpore s § 52 ods. 2 Obč. zák. Poukázal na ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosti predvídané v tomto ustanovení a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, preto podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. sa takto poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tomto smere poukázal na rozhodnutia súdov v obdobných veciach.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že v čase vzniku zmluvného vzťahu právna úprava neumožňovala domáhať sa osobitného súdneho určenia tejto špecifickej sankcie podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Až dňa 01.01.2018 nadobudla účinnosť príslušná novelizácia zákona č. 129/2010 Z. z. - čl. XII zákona č. 279/2017 Z. z. - ktorým bolo zavedené nové ustanovenie odseku 4 v § 11: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.“ Doplnené ustanovenie je sprevádzané odkazom na poznámku pod čiarou č. 18ba, ktorá znie: „18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku“. Je teda zreteľne prejavovým zámerom zákonodarcu, aby prípustnosť tohto typu určovacej žaloby podliehala podmienkam štandardne vyžadovaným pri určovacích petitoch, najmä čo do tvrdenia a preukázania existencie kvalifikovaného, tzv. naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“). Mal za to, že žalobca nepredniesol žiadne konkrétne tvrdenie, ktoré by zodpovedalo zákonnej požiadavke právneho záujmu na požadovanom určení. Táto okolnosť je sama osebe plne postačujúcim podkladom pre zamietnutie tejto časti žaloby. Súčasne poukázala na ustálený prístup súdnej praxe, vrátane najvyšších súdnych autorít, že určovacia žaloba spravidla nie je opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 28/2009 zo dňa 26.05.2010). Ak by mal žalobca predsa kedykoľvek dojem, že žalovanej zaplatil viac, než na čo mala nárok, má možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia. Právna neistota je teda výlučne hypotetická a žalobcom účelovo konštruovaná, čo zásadne nepostačuje pre naplnenie zákonného predpokladu kvalifikovaného záujmu; práve naopak, žaloba iba prispieva k rozmnožovaniu zbytočných sporov a ďalšiemu zahlcovaniu už tak preťaženej súdnej sústavy, v priamej kontradikcii k cieľom, ktoré zákonodarcu sledoval rekodifikáciou civilného sporového procesu. A navyše, ak by žalovaná kedykoľvek pristúpila k súdnemu vymáhaniu pohľadávky, žalobca by jednoznačne mal možnosť v rámci procesnej obrany vzniesť voči žalobnému návrhu všetky námietky, ktoré sú obsiahnuté aj v podanej žalobe. Voči žalobnému návrhu, ktorým sa žalobca domáha uloženia povinnosti sebe samému - „zaplatiť zostatok istiny 2.715,18 €“, a to „po 100 € mesačne počas 27 mesiacov vždy k 25. dňu v danom mesiaci. Posledná 27 splátka bude zaplatená vo výške 115,18 € k 25. dňu v danom mesiaci“ - namietame absenciu akejkoľvek mysliteľnej vecnej legitímácie na oboch stranách sporu. Predmetný žalobný návrh predovšetkým popiera základný zmysel žaloby v civilnom sporovom procese, ktorým je ochrana ohrozeného alebo porušeného práva žalobcu (§ 131 Civilného sporového poriadku). Podstatou sporu je skúmanie existencie, resp. neexistencie subjektívneho práva žalobcu a jemu zodpovedajúcej subjektívnej povinnosti žalovaného z hľadiska hmotného práva, čoho výsledkom je - za predpokladu unesenia procesných bremien tvrdenia a dôkazu o rozhodujúcich skutočnostiach - meritórny rozsudok poskytujúci ochranu subjektívnemu právu žalobcu. Žaloba v prebiehajúcom spore, ktorou sa žalobca domáha deklarácie, resp. konštitúcie svojej vlastnej povinnosti voči žalovanej, je už len z tohto dôvodu apriórne neopodstatnená a nezmyselná. Podaná žaloba teda úplne zlyháva v tvrdení a preukázaní vecnej legitímácie, ktorá je základným predpokladom procesného úspechu žaloby. „Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 192/2004 zo dňa 01.07.2008). „Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdených povinností na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). Samotná okolnosť, že žalobcom uplatnený žalobný návrh nemá vôbec žiadnu oporu v hmotnom práve, je podľa nášho presvedčenia plne postačujúcim podkladom pre bezodkladné zamietnutie aj tejto časti žaloby.

4. Žalobca v replike uviedol, že uniesol dôkazné bremeno, ktoré spočíva v preukázaní odôvodnenosti vyhlásenia úveru za bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na to, že zmluva uzavretá medzi stranami je v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z. i s Obč. zák. a práve zákonodarcu od 01.01.2018 umožnil

žalobcovi ako procesne slabšej strane a spotrebiteľovi domáhať sa určovacou žalobou vyhlásenia úveru za bezúročný a bez poplatkov. Nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v predmetnej zmluve je viac než zrejme vrátane možností jednostrannej zmeny zmluvných podmienok žalovanou, neprijateľnej rozhodcovskej doložky ustálenej len obyčajným odkazom, enormne vysokým a odôvodneným nákladom nezodpovedajúcim poplatkom za upomienku, či súhlasom s úpravou vzťahu podľa Obchodného zákonníka. Okrem toho zmluva neobsahuje údaje o výške, počte a termínoch splátok úrokov, istiny a iných poplatkov, čo pokladá za neprijateľné. Vyčíslením takto neakceptovateľného údajného dlhu žalobcu voči žalovanej je odôvodnený aj naliehavý právny záujem žalobcu na podanej žalobe, v opačnom prípade by mohla žalovaná od žalobcu vymáhať celú ním evidovanú dlžnú sumu a to vrátane právne neakceptovateľných nárokov. Vzhľadom na uvedené zotrval na tom, aby bol úver zo zmluvy vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov.

5. Žalovaná v duplike uviedla, že žalobca sa v replike vonkoncom nijako nevyporiadal s argumentáciou, ktorú predniesla vo vyjadrení k žalobe, ani neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktorými by reagoval na jej procesnú obranu. Naďalej preto primárne zotrvala na námietke, že žalobca nepredniesol žiadne dostatočne konkrétne, určité a presvedčivé tvrdenie, z ktorého by bolo možné usudzovať na splnenie zákonnej požiadavky existencie kvalifikovaného, naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rovnako neidentifikoval žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by mal byť - v procesnom postavení žalobcu (!) - zaviazaný na splnenie povinnosti, ktorú vymedzil svojím druhým žalobným návrhom. Predovšetkým vo vzťahu k domnienke žalobcu, že uzavretá zmluva mala obsahovať rozpísanie každej splátky na časti zodpovedajúce istine, príslušenstvu a ďalším zložkám zmluvného záväzku, poukázala, že zákon č. 129/2010 Z. z. bol prijatý ako úplná transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá takúto požiadavku nevyjadruje. V danej súvislosti je rozhodujúce záväzné rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 - Home Credit Slovakia. Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil tento prístup vo viacerých nedávnych rozhodnutiach - uznesenie sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, uznesenie sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018, uznesenie sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 - ktorými jednoznačne uzavrel: „Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky.

6. Žalobca v podaní zo dňa 08.01.2019, doručený súdu dňa 09.01.2019 uviedol, že v predmetnom konaní na základe doposiaľ produkovaného dokazovania uniesol dôkazné bremeno, ktoré malo spočívať v preukázaní existencie právneho nároku vyhlásenia úveru č. XXXXXXXXXXXX z 2.8.2013 za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca svoj právny nárok na vyhovenie žalobe odvodzuje od § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom naliehavý právny záujem na podanom návrhu je zrejme zo skutočnosti, že žalovaný od 29.6.2018 vymáha od žalobcu celý dlh nielen na poskytnutej istine úveru, ale aj na úrokoch a viacerých poplatkoch vrátane skrytých. Príslušenstvo poskytnutého úveru pritom dosahuje takmer 100 % istiny a to napriek tomu, že pri poskytnutí úveru nebol žalobca s poplatkami súvisiacimi s úverom vôbec oboznámený. Rovnako nebol žalobca ako spotrebiteľ oboznámený ani so všeobecnými úverovými podmienkami žalovaného, ktoré nie sú ani súčasťou Zmluvy o splátkovom úvere. Zmluvné ustanovenia v predmetnej zmluve pritom nie sú uvedené presne, správne a zrozumiteľne, žalobca ich vo svojej žalobe podrobne opísal ako perzekučné resp. jednostranne výhodné len pre žalobcu vrátane napr. ustanovení o kogentnej pôsobnosti Obchodného zákonníka, rozhodcovskom konaní či neprimerane vysokom poplatku za upomienky. Za neprijateľné podmienky považujeme aj to, že spomenutá zmluva neobsahuje výšku, termíny a počet splátok istiny, úrokov aj poplatkov. Žalobca síce požiadal 17.11.2017 žalovaného o odpustenie poplatkov a zníženie úrokov, avšak žalovaný na túto žiadosť žalobcu nereagoval a žalobca tak následne podal žalobu na súde. Navyše žalovaný nereagoval ani na písomnú žiadosť žalobcu zo 4.1.2018 o zaslanie tzv. amortizačnej tabuľky s rozdelením dovtedy uhradených splátok úveru zo strany žalobcu, aby tomuto bolo zrejme, čo z ním zaplatených úhrad započítal žalovaný na istinu, úroky a poplatky.

7. Toto podanie žalobca doručil aj žalovanej, čo potvrdili obe strany na pojednávaní.

8. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 10.01.2019, ktorého sa zúčastnili žalobca aj žalovaná. Žalobca na pojednávaní zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu a žiadal, aby súd určil, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na písomné stanovisko zo dňa 8.1.2019. Žalobu podal žalobca ako spotrebiteľ, čo je slabšia strana v konaní. Z dôvodov uvedených v žalobe s poukazom na perzekučné ustanovenia v zmluve o splátkovom úvere žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na otázku súdu, či dňa 29.6.2018 bola podaná žaloba o plnenie zo strany žalovanej proti žalobcovi, keďže žalobca v podaní zo dňa 8.1.2019 tvrdil, že od 29.6.2018 žalovaná vymáha od žalobcu celý dlh, uviedol, že na základe tejto skutočnosti odvodzuje naliehavý právny záujem na určení, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Žalovaná dosiaľ tento dlh nevymáha súdnou cestou, žalovaná zaslala žalobcovi dňa 10.9.2018 predžalobnú výzvu, avšak dosiaľ žaloba podaná nebola. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe na pojednávaní uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava tej argumentácii, ktoré doteraz v konaní predniesla. Čo sa týka samotnej žaloby, mala za to, že žalobca neprekázal naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby. Ak je žalobca presvedčený o tom, že na príslušný spotrebiteľský úver zaplatil žalovanej viac ako by sa patrilo, má možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, čo je typický typ žaloby, ktoré spotrebiteľia podávajú voči veriteľským subjektom. Naopak, ak má pocit, že by už žalovaná nemala od neho uplatňovať žiadne nároky, v tejto fáze sa jedná len o hypotetický spor, keďže žalobca netvrdí, že by chcel pokračovať v splácaní úveru, zo strany žalovanej došlo k predsúdny krokom ale či žalovaná pristúpi k aktívnemu vymáhaniu príslušnej pohľadávky je ešte stále len hypotetická otázka a súdy by hypotetické otázky riešiť nemali. Ak sa žalovaná rozhodne pristúpiť k podaniu žaloby, žalobca bude mať možnosť sa proti uplatnenému nároku brániť všetkými dostupnými prostriedkami, vrátane tých, ktoré sú obsiahnuté v žalobe. Z tohto hľadiska je žaloba podaná predčasne. Subsidiárne, ako uviedla v duplike, má za to, že žaloba nemôže obstáť ani meritórne. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. Čo sa týka druhého žalobného návrhu, na to, aby žalobca bol zaviazaný na splnenie nejakého záväzku v splátkach voči žalovanej, je to procesne nezmyselný návrh, keďže žalobca sa chce nechať zaviazat' na splnenie určitej povinnosti žalovanej.

9. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

10. Dňa 02.08.2013 žalobca a žalovaná uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalovaná ako veriteľ poskytla žalobcovi ako dlžníkovi úver vo výške 17.000 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach po 265,31 €. Celková čiastka spojená s úverom bola 31.834,27 €, výška úrokovej sadzby 12,90%. RPMN 15,42%, priemerná RPMN 7,34%, výška mesačnej splátky 265,31 €, celkový počet splátok 120, dátum prvej splátky bol určený na deň 20.09.2013, dátum konečnej splatnosti úveru na deň 20.08.2023.

11. Zmluva o úvere, uzatvorená medzi stranami sporu dňa 02.08.2013, bola uzatvorená podľa 497 a nasl. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

12. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k/ a r/ Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

16. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

20. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

21. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

22. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

23. Podľa § 137 písm. c/ a d/ žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

24. Súd sa v prvom rade vysporiadal s námietkou žalovanej, že v čase vzniku zmluvného vzťahu právna úprava neumožňovala domáhať sa osobitného súdneho určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a preto sa jedná o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP, ktorej ale chýba naliehavý právny záujem. Súd sa s jej námietkami nestotožňuje. Súd podanú žalobu podradil pod ustanovenie § 137 písm. d) CSP, pretože ide o žalobu o určenie právnej skutočnosti, kde však možnosť podania tejto žaloby podľa zákona je podmienená osobitnou právnou úpravou. Takáto osobitná právna úprava je zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Prípustnosť tejto žaloby vyplýva z § 137 písm. d/ CSP v spojení s ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného od 1.1.2018 a žaloba bola podaná po tomto dátume a keďže zákonodarca nestanovil žiadne prechodné ustanovenia v súvislosti s uvedenou novou právnou úpravou

účinnou od 1.1.2018, od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy vzniknuté pred týmto dňom. Súd preto dospel k záveru, že žaloba žalobcu je prípustná.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v prejednávanej veci vznikol záväzok žalobcov a žalovanej zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ak však ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, preto je potrebné posudzovať záväzkový vzťah podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Na základe uzatvorenej zmluvy bol zo strany žalovanej žalobcom poskytnutý úver, ktorý žalobca čerpal (aj čerpá). Súd danú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď žalovaná mala pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka - žalobcu vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý vopred zo strany žalovanej bol pripravený bez možnosti žalobcov meniť obsah a text uvedenej zmluvy, pričom do textu zmluvy sa dopisovali iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu. Súd preto posudzoval právny vzťah medzi stranami ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia Obč. zák. upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Súčasne zo strany žalovanej išlo aj o poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

26. Žalobca namietal, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov s poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.

27. Pokiaľ ide o eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, riešením tejto otázky sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018 (a následne aj 3Cdo 56/2018 zo dňa 17.4.2018) na ktoré súd poukazuje.

28. Z vyššie citovaného rozhodnutia vyplýva, že zákon 129/2010 Z. z. je úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli smer sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (odkaz na rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

29. Z vyššie citovaného rozhodnutia ďalej vyplýva, že rozsudok konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Vychádzajúc zo záveru, že zákonom 129/2010 Z. z. bola transponovaná smernica 2008/48/ES v celom rozsahu, zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z. Eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Z dôvodovej správy k zákonu 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ust. § 9

ods. 2 písm. k/ tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia najvyššieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe, teda ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice (viď bližšie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018).

30. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

31. Aplikujúc závery vyššie uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu v prejednávanej veci a vychádzajúc z uzavretej zmluvy o úvere zo dňa 02.08.2013, v ktorej bola dohodnutá výška splátok (mesačných) úveru sumou 265,31 €, uvedený je počet 120 splátok a určený je aj dátum splatnosti prvej splátky dňa 20.09.2013 a dátum splatnosti poslednej splátky dňa 20.08.2023, má zmluva náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy a z tohto dôvodu nejde o úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona 129/2010 Z. z.

32. Tieto vyššie uvedené závery v bodoch 26 až 31 už riešil aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku zo dňa 22.05.2018, sp. zn. 6Co/295/2017 ako aj v rozsudku zo dňa 26.06.2018 sp. zn. 9Co/401/2017, na ktoré tiež súd poukazuje.

33. Vzhľadom na uvedené súd preto námietky žalobcu, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ č. 129/2010 Z. z., považoval za nedôvodné.

34. S poukazom na vyššie uvedený záver súdu, že zmluva nie je bezúročná a bez poplatkov, druhou časťou žalobného návrhu (žalobca zaplatí žalovanej zostatok istiny 2.715,18 € po 100 € mesačne počas 27 mesiacov vždy k 25. dňu v danom mesiaci. Posledná splátka bude zaplatená vo výške 115,18 € k 25. dňu v danom mesiaci) sa súd už nezaoberal.

35. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že zmluva obsahovala aj neprijateľné zmluvné podmienky, a to v čl. I bode 7 - jednostranná zmena zmluvných podmienok, čl. I bod 10, 12 rozhodcovská doložka, čl. II bod 1 poplatky, čl. III. bod 7, žalobca nepreukázal ich súvis s určením, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca ako spotrebiteľ poskytnutý úver riadne a včas nespláca, pričom uvedené žalobcom deklarované neprijateľné podmienky nespôsobujú neplatnosť uzatvoreného právneho vzťahu. V prípade, že by sa dodávateľ (žalovaná) domáhal použitia týchto podľa žalobcu neprijateľných zmluvných podmienok existujú spôsoby ochrany, ktoré môže žalobca ako spotrebiteľ využiť, aby sa tak zabránilo nezákonným praktikám zo strany dodávateľa. Samotné žalobcom deklarované neprijateľné podmienky však vo väzbe na určenie, ktorého sa domáhal, nemajú žiadny vplyv. Taktiež súd vykonaným dokazovaním nezistil, či už RPMN alebo výška ročnej úrokovej sadzby boli v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi. Úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za užívanie poskytnutej sumy na základe uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere. V uzatvorenej zmluve je uvedená úroková sadzba 12,90% p. a., čo je v súlade s priemernými úrokovými sadzbami výške zverejnenými na webovom sídle Národnej banky Slovenska poskytovanými pre spotrebiteľské úvery pre domácnosti nad päť rokov. Podľa súdu tiež výška RPMN bola riadne uvedená a vypočítaná vychádzajúc pri výpočte z poskytnutej výšky úveru, dohodnutou výškou mesačných splátok a počte splátok. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd podanú žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

36. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

40. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v spore neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Naproti tomu žalovaná bola v spore plne úspešná, preto žalovaná má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcovi. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).